

Exam. Code : 103204

Subject Code : 1132

B.A./B.Sc. 4th Semester

HISTORY (History of Punjab (AD 1469-1799))

Time Allowed—3 Hours]

[Maximum Marks—100

SECTION—A

Note :—Attempt any **EIGHT** questions, each carrying **2** marks. Each answer should be given in approximately **50** words.

1. Account of European travellers as a source of History.
2. What do you know about Sufi Silsilahs ?
3. Explain Langar System.
4. Write a note on Manji System.
5. Miri and Piri.
6. Battle of Bhangani.
7. Conquest of Sarhind.
8. Ghallugharas.

9. Nawab Kapur Singh.

10. Gurmata.

8×2=16

SECTION—B

Note :— Attempt any **SIX** questions in all by selecting at least **one** question from each unit, each carrying **14** marks.

UNIT—I

1. Discuss the contribution of non-literary sources in the reconstruction of history of Punjab.
2. Write a detailed note on the teachings of Guru Nanak Dev.

UNIT—II

3. Discuss the compilation and contribution of Adi Granth in Sikh religion.
4. What were the circumstances leading to the martyrdom of Guru Teg Bahadur ?

UNIT—III

5. Write a detailed essay on creation of the Khalsa (1699) and its impact on society.
6. Discuss the military exploits of Banda Bahadur.

UNIT—IV

7. Analyse the Sikh-Afghan struggle during Eighteenth Century (1716-1748).
8. Discuss the origin and administrative arrangements of Sikh Misls. 6×14=84

(Punjabi Version)

ਭਾਗ—ੳ

ਨੋਟ :— ਕੋਈ ਅੱਠ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 2 ਅੰਕ ਹਨ।
ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ ਲਗਭਗ 50 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿਉ।

1. ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਜੋਂ ਯੂਰਪੀ ਯਾਤਰੀਆਂ ਦਾ ਵਿਵਰਣ ਦਿਉ।
2. ਸੂਫੀ ਸਿਲਸਿਲੇ ਬਾਰੇ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ?
3. ਲੰਗਰ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।
4. ਮੰਜੀ ਸਿਸਟਮ ਤੇ ਇੱਕ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।
5. ਮੀਰੀ ਅਤੇ ਪੀਰੀ।
6. ਭੰਗਾਣੀ ਦੀ ਲੜਾਈ।
7. ਸਰਹਿੰਦ ਦੀ ਜਿੱਤ।
8. ਘੱਲੂਘਰਾਂ।

9. ਨਵਾਬ ਕਪੂਰ ਸਿੰਘ।

10. ਗੁਰਮਤਾ।

8×2=16

ਭਾਗ—ਅ

ਨੋਟ :— ਹਰੇਕ ਯੂਨਿਟ ਵਿੱਚੋਂ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸਾਰਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਛੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 14 ਅੰਕ ਹਨ।

ਯੂਨਿਟ—I

1. ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਮੁੜ ਨਿਰਮਾਣ ਵਿੱਚ ਗੈਰ-ਸਾਹਿਤਿਕ ਸ੍ਰੋਤਾਂ ਦੇ ਯੋਗਦਾਨ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
2. ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀਆਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ 'ਤੇ ਇੱਕ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।

ਯੂਨਿਟ—II

3. ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਵਿੱਚ ਆਦਿ ਗ੍ਰੰਥ ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਅਤੇ ਯੋਗਦਾਨ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
4. ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦੁਰ ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਕੀ ਸੀ ?

ਯੂਨਿਟ—III

5. ਖਾਲਸਾ (1699) ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਅਤੇ ਸਮਾਜ 'ਤੇ ਇਸ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਤੇ ਇੱਕ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਲੇਖ ਲਿਖੋ।
6. ਬੰਦਾ ਬਹਾਦੁਰ ਦੇ ਮਿਲਟਰੀ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।

ਯੂਨਿਟ—IV

7. ਅਠਾਰਵੀਂ ਸਦੀ (1716-1748) ਦੌਰਾਨ ਸਿੱਖ-ਅਫਗਾਨ ਸੰਘ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰੋ।
8. ਸਿੱਖ ਮਿਸਲਾਂ ਦੀ ਉਤਪੱਤੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਵਿਵਸਥਾ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 6×14=84

(Hindi Version)

भाग—क

नोट :— कोई आठ प्रश्न करो। प्रत्येक प्रश्न के 2 अंक हैं। प्रत्येक प्रश्न का उत्तर लगभग 50 शब्दों में दो।

1. इतिहास के स्रोत के रूप में यूरोपीय यात्रियों का विवरण।
2. सूफ़ी सिलसिले के बारे में आप क्या जानते हैं ?
3. लंगर प्रणाली की व्याख्या करें।
4. मंजी सिस्टम पर एक नोट लिखें।
5. मीरी और पीरी।
6. भंगानी की लड़ाई।
7. सरहिंद पर विजय।
8. घलुघारा

9. नवाब कपूर सिंह।

10. गुरुमता।

8×2=16

भाग—ख

नोट :— प्रत्येक यूनिट में से कम से कम एक प्रश्न का चयन करते हुए कुल छः प्रश्न करो। प्रत्येक प्रश्न के 14 अंक हैं।

यूनिट—I

1. पंजाब के इतिहास के पुनर्निर्माण में गैर-साहित्यिक स्रोतों के योगदान पर चर्चा करें।
2. गुरु नानक देव की शिक्षाओं पर एक विस्तृत नोट लिखें।

यूनिट—II

3. सिख धर्म में आदि ग्रंथ के संकलन और योगदान पर चर्चा करें।
4. गुरु तेग बहादुर के शहीद होने के हालात क्या थे ?

यूनिट—III

5. खालसा (1699) के सृजन और समाज पर इसके प्रभाव पर एक विस्तृत निबंध लिखें।
6. बंदा बहादुर के सैन्य शोषण पर चर्चा करें।

यूनिट—IV

7. अठारहवीं सदी (1716-1748) के दौरान सिख-अफगान संघर्ष का विश्लेषण करें।
8. सिख मिस्त्रों की उत्पत्ति और प्रशासनिक व्यवस्था पर चर्चा करें। 6×14=84